

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Elfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A maximális ár és az árdrágítók.

A világháboru harmadik esztendeje is ma-holnap véget ér, de azért senki sem tudná megmondani, hogy ez a véres, pokolian rettentéses küzdelem mikor fog megszűnni, véget érni. Ellenségeink konoksága, makacssága sziklafalként állja útját annak, hogy eddigi győzelmeinket és hódításainkat legyőztesük nek tekintsék s az a békevágy, amely az egyes ellenséges országokban olyan vulkánikus erővel nyilatkozik meg, megtörik a háborura s annak folytatására uszító vezetők saját népüktől való jogos félelmén. Tízszeres, huszszoros tulerővel szemben három éven át nemcsak megvédtük határainkat, hanem hódítások által kiterjesztettük, a mi és derék szövetségeseink dicső katonái csodákat mivelve megmutatták a világnak, hogy mire képes egy olyan hadsereg, amelynek orgánizációjában minden zavartalanul, az óraszerkezet pontosságával működik. A polgári lakosság méltó társává szegődött a frontokon küzdő derék harcosoknak s áldozatkészségével, munkabírásával, kettőzött szorgalmával, türelmével s igényeinek óriási redukálásával lehetővé tette, hogy a háborus szükségletek minden téren és minden tekintetben kielégítenek.

Minden hadiszükséglet kielégítést nyert és nyer s ebben óriási érdeme van az itthonlévő polgári lakosságnak, amely éppen olyan hősiessen harcol, ha nem is fegyverrel, hanem kalapáccsal, vésővel, ásóval, vagyis munkaeszközeivel mint a derék vitézek a frontokon. Ez a „polgári front“ ép oly erős, áttörhetetlen, mint a katonai. Azonban — sajnos — a polgári frontokon küzdő polgárok szükségleteinek kielégítésében bajok vannak. E frontokon duvadak, farkasok és hiénák garázdálkodnak s bár a kormányhatalom mindent elkövet, hogy a háborus élet eme ragadozóitól megtisztítsa berkeinket, nem nagy siker koronázza ebbeli tevékenységét. Szigorú rendeletek özönével rendez hajtóvadászati reájok, de — sajnos — ez a kipusztíthatatlannak látszó fajzat tovább él, virágzik s pusztít.

A polgári lakosság számos szükségletének árait a kormány — nagyon helyesen — maximalta. Az ember azt hinné, hogy most már az így meghatározott áron készpénzért megvásárolhatja szükségleteit. Nagyon csalódunk, mert a maximális ár csak papíron van meg. A maximált árak pedig jól elrejtve, eldugva várják azokat, akik ezen hivatalosan megállapított árnál jóval többet fizetnek érte. Vagyis úgy vagyunk, hogy a legtöbb maximalt árut a maximális áron megvenni nem tudunk. Tessék csak megpróbálni (s ugyan ki nem próbálta meg? szedő gyerek) szalonnát, tejet, vaját, tojást, burgonyát, babot, cipőtalpat, bőrt, fát stb-it maximális áron venni! Nincs, nem lehet kapni. Érdekes, hogy olyan helyeken, ahol a maximális ár betartá-

sára a legszigorubb felügyeletet gyakorolnak, eltűnik az ár, elnyeli a föld, hogy aztán még drágábban adják el ott, ahol az illetékes hatóságok ébersége lanyhábban veszi szemügyre az árdrágítókat s ahol a közönség vásárlási mohósága (helyesebben szükségése) s ezáltal fizető készsége nagyobb.

„Maximális ár“, ez háborus nyelven azt jelenti: minimális ár. Az egyes árakra s különösen az élelmiszerekre valósággal reáveti magát a közönség s minden árat megad érte, csak hogy kapjon. Mert kell, mert égető szüksége van reá. Különösen a nem termelő vagyonos osztály, a tőkésék, a háboru meggazdagodottjai járnak e tekintetben jó példával elől.

A háboru alatt az árdrágítók természetrajza sok metamorfosison ment át, s a ma árdrágítója ajkát biggyesztve nézi le még az egy év előtti árdrágítót is. Furfangosabbnál furfangosabb eszközökkel, trükkökkel végzik „csendes“ munkájokat s minden eszközt felhasználnak arra, hogy erszényük jogtalan megduzzadásával eret vágjanak a fogyasztó közönség zsebében. A hatóságok megtévesztését, a rendeletek kijátszását s különösen a tettenérés elkerülését olyan finomul, ravaszul s előrelátó nagy gondoskodással s szentelentül intézik, hogy nagyon kevés esetben kerül arra a sor, hogy a büntető hatalom deresre huzza őket. Angolna módjára siklanak tova a büntető paragrafusok között s elmondhatjuk, hogy ez a hiéna társadalom — bizonyos fokig — jól van szervezve, bár ez a szervezetségük nem írott alapszabályokban, hanem a közös érdekük megvédésében nyilatkozik meg.

„Hja, kérem, háboru van“, ez az egyetlen érvük e hiénáknak, ezt mondják mentségül, amikor zsebre vágják áruikért a pénzt. Háboru van, s ez elég jogcim nekik arra, hogy zsebeljenek, sok szegény embernek verejtékes, nehéz munkával megszerzett pénzét elharácsolják. Háboru van s a „niemandok“, a hajdani semmik minden különösebb tehetség, tudás, erő kifejtés, szorgalom, tanulás, munka nélkül ezrekhez, százezrekhez, milliókhoz jutnak csupán az által, hogy elég merészek a törvényekkel szembe szállani, azokat kijátszani s az esetleges bűnhődésüket semmibe sem venni. Lehet, hogy a kapható büntetést is enyhének tartják azzal szemben, amit háborus tevékenységük pénzbeli értékben ölükkbe hullat. Haditörvényszék elé kell állítani az árdrágítót s úgy banni el vele, mint a hazaárulókkal, kémekkel s menten kipusztul ez a bestia fajzat!

A hajdani békés idők munkásai, a családapák százezrei a frontokon ezernyi halállal szembe nézve védik a hazát, vérük hullásával tesznek bizonyosságot hazájuk és királyuk iránti szeretetükről, kötelességtudásukról, míg idehaza családjaik, hozzátartozóik nehéz, verejtékes munkával megszerzett keresményére veti magát az árdrágító hiéna-had, megdrágítván mindent, ami egy család életszükségletéhez kívántatik. Titokban, ha kell, éjjel

folyik a cserebere, az árdrágítás minden variációja s ha itt-ott a büntető igazság nyakon is csip egynehányat belölik, marad még elég, aki ezt a szép mesterséget tovább virágoztatja.

Mindennel üzérkednek, sőt — amint legújabbán láthattuk — még az állam portékájával, a dohánynyal is olyan árdrágítást vittek véghez, amely hangosan követeli a legmesszebbmenő megtorlást. Meg kell tölteni az árdrágítókkal az ügyészség börtöneit, el kell kobozni javaikat, súlyosabb és visszatevő esetekben haditörvényszék elé kell állítani őket s akkor — talán — kipusztulnak ezek a vérszipók, akiknek az ítélet kihirdetésekor indokolásul saját szavaikat kell idézni: „Hja, kérem, háboru van!“ Hadd érezzék ők is, hogy háboru van, hadd tudják meg végre azt is, hogy aki a maximális árakat nem veszi számba, a törvény rendelkezéseit tudatosan megszegi, az nem ezreket, százezreket, hanem súlyos börtönt érdemel.

A rablás, gyilkolás eseteiben előirt nyomozást kell az árdrágítókkal szemben alkalmazni, ki kell deríteni minden árdrágítást, a városok, falvak lakosságát, a sérelmeket felhívni vallomástételre s az adatok birtokában megindítani az illetők ellen a legszigorubb eljárást. Amíg ez nem így lesz, addig a maximáló rendeletek írott mallasztok maradnak s az árdrágító had vígan árulja tovább a kukoricát, a tojást, a dohányt stb-it a maximált árnak ötszörösén, tízszerezésén — ezerszeresen!

Ifj. Szántó Károly.

Goga és Lucaci

ellen vádat emelt a kolozsvári kir. ügyészség.

A Romániába menekült két erdélyi oláh agitátor, Goga Oktávián költő és Lucaci László, az elszökött lacfalusi pópa ellen a kolozsvári kir. ügyészség még az oláhok betörése előtt megindította az eljárást hazaárulás büntette címén azokért a cikkekért és szónoklatokért, amelyekkel a két véresszájú izgató Romániában a Magyarország elleni háborura tüzelt. Miután Gogák elérték céljukat és Románia, vesztére, beleavatkozott a háboruba és csapataink mindig mélyebben nyomultak előre a megszedült Románia területére, a két tájékozott izgató természetesen elmenekült a szaladó oláh sereggel s így nem sikerült őket utólráni a győztes seregeknek. Az előrehaladással egyidejűleg azonban a csapatokat követő politikai detektív csoportunk derekas munkát fejtett ki a Gogák bünei után való nyomozás ügyében.

A kolozsvári ügyészség rövidesen összeköttetést teremtett Bukarestben és Románia más városaiban működő nyomozó közegekkel, akik a Gogák ellen megindított eljárásban érdekes adatokat szolgáltatottak a kolozsvári kir. ügyészségnek. Így a detektívek megállapították, hogy a Magyarország elleni háborura Gogán és Lucaciun kívül még 18 erdélyi származású és illetőségű ember izgatott elszánt lelkesedéssel.

A detektívek megállapították az izgatók neveit, akik között több ismert erdélyi román család tagjait fedezheti fel a viszonyokkal ismerős ember, akik ellen a kolozsvári kir. ügyészség szintén megindította az eljárást. Ezek közül kettőt sikerült elfogni Románia meghódított területén, a többiek azonban idejekorán elmenekültek.

A kir. ügyészség most újabb adatokat kapott a Goga Oktávián elleni bűnpörben. A bukaresti nyomozó hatóságoknak ugyanis sikerült lefoglalniok egy aktát, amely bizonyoságul szolgál amellest, hogy Goga Oktávián Oroszországtól óriási honoráriumot kapott a háboruba való beavatkozás melletti izgatásért, s hogy ennek a minden valószínűség mellett kialakult nagy összegnek részleteit egy odeszszai bank bukaresti fiókjától vette fel szabályszerűen kiállított nyugták ellenében.

Bár Goga és társai jelenleg olyan helyen vannak, ahová nem jut el a kolozsvári kir. ügyészség köröz levele, a kir. ügyészség a hivatalos eljárás szabályai szerint körözvényt adott ki a hazaárulók ellen. A magyar igazságszolgáltatás retorziójának esetleges sikerétől, vagy balsikerétől eltekintve, Gogák működéséről a kolozsvári kir. ügyészség kezére jutott adatok óriási fontossággal bírnak, mert azokból Románia elvakult népe tisztán láthatja, hogy a nemzeti érzés által Romániába vonzott erdélyi népbolondítók mennyire viselik szívükön a romániai nép érdekeit, s mennyire a maguk érvényesülését. Azt hisszük, hogy a háboru után, ha Romániában nyilvánosságra kerülnek Gogáknak kisdud üzletei, Romániában is nagyot fog esni az átmenekült stréberek ázsiója.

Rendelet

a rendkívüli legeltetésről és a lombtakarmány gyűjtéséről.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter 118130 I.-A.-2.—1917. szám alatt valamennyi közig. bizottság gazdasági albizottságának a következő rendeletet adta ki:

A jelenleg országszerte uralkodó nagy szárazságra és az ez által előidézett legelő, illetőleg takarmányhiányra való tekintettel az erdők birtokosai közül előreláthatólag többen fognak oly erdőterületek kivételes legeltetésének megengedéséért folyamodni, amely területek az érvényben levő erdőgazdasági tervek rendelkezései szerint tilalom alatt tartandók (pl. a marha szája alól még teljesen ki nem nőtt fiatalosok, előtilalom alatt álló erdőrészek, mesterséges erdőszítésre előírt területek, még be nem erdőszített vágásterületek, fiatalosok között levő beerdősítésre előírt fásítások stb.) Erre való tekintettel felhatalmazom az albizottság elnökét, hogy a törvényhatóság területén az erdőbirtokosoknak a rendkívüli legeltetés engedélyezésére irányuló kérelmét, amely kérelmek a gyorsabb eljárás szempontjából a birtokosok által az állami kezelés alatt álló erdőbirtokoknál közvetlenül az illetékes kir. állami erdőhivatalhoz, a többi erdőbirtokoknál pedig közvetlenül az illetékes királyi erdőfelügyelőséghez lesznek benyújtandók és a m. kir. erdőhivatalok által az illetékes kir. erdőfelügyelőség útján, az erdőfelügyelőségek által pedig közvetlenül az albizottságnak lesznek szakvélemény kíséretében megküldendők, azonnal intézze el, s ha a rendkívüli legeltetés a szakvélemény szerint az erdők helyre nem hozható károsítása nélkül engedélyezhető, úgy a rendkívüli legeltetésre az engedélyeket, a szükséges feltételek és óvórendszabályok kikötése mellett arra az időre, a meddig a jelenlegi száraz időjárás azt szük-

ségessé teszi, az 1904. évi 62.060. sz. F. M. körrendelet VII. pontjában nyert hatásköre alapján elnöki uton késelelem nélkül adja meg, s erről az érdekelt erdőbirtokosokat, az illetékes kir. erdőfelügyelőséget és a m. kir. állami erdőhivatalt a legrövidebb uton haladéktalanul értesítse. Megjegyzem, hogy az engedély feltételei közé okvetlenül felveendő, hogy a legeltetésre engedélyezett területek előzetesen a kezelő erdőtiszt által kijelölendők.

Felhatalmazom továbbá a közig. bizottság gazdasági albizottságának elnökét, hogy ott, ahol a birtokosok elegendő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy az adandó engedéllyel visszaélni nem fognak s ahol az erdők fenntartása veszélyeztetve nem lesz, a birtokosok ez iránti kérelmei alapján a előbbeni bekezdésben említett eljárás betartásával és elnöki uton felhatalmazhassa a birtokosokat arra, hogy erdeikben az előzetesen meghatározandó helyeken és mennyiségben ez idén lombtakarmányt termeljenek, továbbá, hogy a vágásterületek, beerdősített területek, ritkás erdőrészek stb. idei fűtermését takarmányozás céljára felhasználhassák.

Mihez tartásul megjegyzem, hogy a lombtakarmány termelése vagy igen jó talajon álló erdőrészekben, vagy pedig teljes záródással bíró olyan helyeken engedhető meg, ahol a megritkított erdőnek két éven belül való záródása bizton remélhető. A csucshajtások azonban itt is feltétlenül megkimélandók.

A lombtakarmány termelésre alkalmasnak mutatkoznak az üzemtervekben tisztításra kijelölt erdőrészek. Oly helyeken, hol értéke- sebb fánemek közé kevésbé értékes és lombtakarmány előállítására alkalmas fák vegyültek (pl. a fenyvesek között előforduló kecskefűz) ezek kivághatók és lombtakarmánynak egészben felhasználhatók.

A lombtakarmány szedésre vonatkozó engedély feltételei közé okvetlenül felveendő, hogy a) az engedélyezett területek a kezelő erdőtiszt által előzetesen kijelölendők, b) az erdőbirtokosok a lombtakarmány szedésnél a kezelő erdőtiszteknél s az ezek utasításai szerint eljáró erdőőri személyzetnek rendelkezéseit betartani kötelesek, ellenkező esetben a lombtakarmány gyűjtése, illetőleg további folytatása azonnal betiltandó.

A beerdősített területek, vágásterületek fűtermésének felhasználása a helyi viszonyok kívánta feltételeken kívül még ahhoz a feltételhez is kötendő, hogy a fűszedés csak sarlózással s csak akként gyakorolható, hogy a csemeték, sarjak meg ne sérüljenek. Ugy rendkívüli legeltetésre, mint lombtakarmány szedésre és a fűnyerésre vonatkozólag elnöki uton adott engedélyek az albizottság legközelebbi ülésén szabályszerű tárgyalás alá vevendők.

Végül felhívom az albizottságot, hogy ezt a vármegye hivatalos lapjában és egyéb alkalmas módon is (napilapokban) azonnal tegye közhirrre, s az erdőbirtokosokat az intézkedés gyorsítása végett kérvényük beadásánál követendő eljárásra külön is figyelmeztesse. Megjegyzem, hogy e rendeletet mihez tartás végett a kir. erdőfelügyelőségnek és a m. kir. állami erdőhivatalnak egyidejűleg megküldtem. Budapest, 1917. június hó 21-én.

Mezőssy Béla s. k.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látsövét, termos üvegeket, teát, konyakot, likört, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

Hirdetmény.

Közhirrre teszem, hogy a Magyarországon elhelyezett lókorházakban levő lóanyagok az a része, amely erdő és mezőgazdasági munkálatok céljaira felhasználható, az egyes, alább megnevezendő lókorházakban szabad kézből el fog árvereztetni.

A lókorházak s az azokban árverés alá kerülő lovak hozzávetőleges száma a következő:

A lókorház helye:	A ló drb. száma:
Budapest, Tattersaal	250
Budapest, Soroksári-ut	96
Budapest, Óbuda (Leipzig-gyár)	342
Tolna	164
Szabadka	77
Alsókorompa	164
Körmend	220
Nagylévard	104
Pápa	122
Sopronnémeti	99
Tornócz	240
Istvánhuta	156
Nagyida	531
Onód	167
Pusztakarád	535
Békéscsaba	339
Hajduböszörmény	230
Makó	153
Temesvár	123
Szászsebes	60

Honvéd lókorházak:

Budapest, honvéd lókorház, új lóversenyter	126
Vác	146
Tata	76
Keszthely	143
Pápa	40
Nyíregyháza	106
Kecskemét	216
Hajdusámson	90

Az árverés óráját az illető lókorház parancsnoksága fogja közhirrre tenni.

Bármelyik lókorházban tartandó ezen árverésen részt vehet minden mező- vagy erdőgazdasággal foglalkozó gazda és birtokos, ki a polgármestertől (szolgabírótól) igazolványt mutat fel. Igazolvány nélkül árverezni nem lehet.

Az árverési feltételek a városi tanácsnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szászváros, 1917. július hó 13-án.

Andrae, polgármester.

NAPI HIREK.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **Mara László főispán fölmentése.** A hivatalos lap legutóbbi száma az alábbi királyi kéziratot közli: Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Mara László Hunyadvármegye főispánját ezen állásától kiváló buzgalma és eredményes szolgálatának teljes elismerése mellett saját kérelmére felmentem és egyben, tekintettel a háborus viszonyokra megengedem, hogy a főispáni teendőket tovább is elláthassa, mindaddig, míg utódja kinevezésére, illetőleg a főispáni teendők ellátására esetleg másképp történik intézkedés. Laxenburg, 1917. évi június hó 14-én. Károly s. k., Sándor János s. k.

— **Bányabiztosi kinevezés.** A pénzügyminiszter János János bányaesküdtet a petrozsényi biztosságnál a IX. fiz. osztályba bányabiztossá nevezte ki.

— **Ref. segédlelkész kinevezés.** Az egy év óta ürességben álló dévai ref. segédlelkész állásra a püspöki hivatal Kovács Károly nagyenyedi segédlelkészt nevezte ki.

— **Kitüntetés.** Bauer Ádám szászvárosi illetőségű népfelkelő az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a bronz hadiérdemmel lett kitüntetve.

— **Halálozás.** Szegedi Dani Mihály ny. vármegyei árvászéki jegyző és ny. szolgabíró, a szászvárosi szolgabírósg. tb. szolgabírója f. hó 11-én 56 éves korában meghalt. Az elhunyt mint közigazgatási gyakornok megyénkben kezdte meg pályafutását, majdan Háromszék megyében mint szolgabíró, később mint megyei árvászéki jegyző működött. Ügybuzgósága, szorgalma ismeretes volt. Temetése f. hó 12-én ment végbe általános részvét mellett.

— **Marosillye és vidéke „Hangya“** fogasztási és értékesítő szövetkezet 1917. évi július hó 21-én délután 6 órakor a hitelszövetkezet helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy az újabb gyűlés július hó 29-én lesz megtartva, mely tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1916. évi december 31-én a tagok száma 201, üzletrészeinek száma pedig 465 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Marosillye, 1917. június hó 26-án. Az igazgatóság.

— **Esküvő.** Sodor János romosz helyi gör. kath. lelkész f. hó 15-én tartja esküvőjét Davidesc Paraschiva kisasszonnyal Perkáson.

— **Mangra Vazul metropolita nyilatkozata.** A nagyszebeni gör. kel. érsek, Pop-Csicsó minapi képviselőházi beszédéről elítélően nyilatkozik. A hazafias érzésű főpap ezeket mondja: „Azt a beszédet, melyet Pop-Csicsó képviselő az indemnítási vita alatt mondott, jobban elítélem, mint azok a magyar képviselők, akik úgy látszik észre sem vették Pop-Csicsónak azt a kijelentését, hogy ők továbbra is „autonómiai elvi alapon“ állanak. Ez azt jelenti, hogy Pop-Csicsóék most is Erdély autonómiáját követelik. A magyar képviselők nem ismerik jól azt a viszonyt, melyben Pop-Csicsó és a tulzó románok lapja, a „Romanul“ egymással állottak, bár Pop-Csicsó neve nem is szerepelt a lapon. Ugy tudom, hogy bűnügyi vizsgálat van folyamatban, melynek során tisztázni fogják, hogy kik kaptak a háboru előtt, sőt a háboru alatt is pénzt Romániából. Dolgozni akarok abban az irányban, hogy a magyarság és a románság között őszinte harmóniát teremtsék. Rendet akarok teremteni a tulzókkal szemben. Fiatal koromban én is tulzó voltam, de fiatal koromban se akartam Erdély autonómiáját és nem kerestem a boldogulást a magyar határon túl.

— **Eljegyzés.** Schlein Adolf szászvárosi kereskedő június hó 12-én eljegyezte Rothschild Szerén urleányt Tekérről. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A bab, borsó és lencse maximális ára.** A hivatalos lap legutóbbi száma kormányrendeletet közöl az 1917. évi termésből származó szárász babért, borsóért és lencsért követhető maximális ár megállapításáról. Eszerint a maximális ár métermázsánként tiszta sulyra a tarka babra nézve 60 K, a fehér babra nézve 65 K, a borsóra és lencsére pedig 80 K. Az előző évi termésekből származó készletekre vonatkozóan érvényben álló rendelkezéseket ez a rendelet nem érinti.

— **A takonykór elleni védekezés.** A földmivelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, melyben szigorúan utasította községi előljáróságokat, hogy minden gyanus takonykóros esetet a járási állatorvosnak azonnal jelentsenek be. A rendelet intézkedik az ilyen állatok elkülönítéséről, valamint figyelmezteti a beteg állatokkal bántókat a legnagyobb óvatosságra, mert a takonykór az emberekre is nagyon veszedelmes.

— **Vakmerő betörés — Szászvároson.** F. hó 12-én éjjel a Stelescu-féle üzletbe eddig ismeretlen tettesek betörték s onnan pénzt, árut — különösen sok apró, de értékes holmit — elvittek. Az üzlet, amely az Országút egyik legforgalmasabb helyén a Korvin-féle házban van, eléggé nyílt helyen áll s így nagyon ügyes betörőnek kellett lennie annak, aki elég vakmerő volt e helyen a betörést kísérelni meg. A boltba a Benkő-féle áruházal szemben lévő ablakon át hatoltak be, melynek vasrácszatát előbb felfeszítették. A betörést 13-án pénteken reggel boltnyitáskor vették észre. A nyomozás folyik. A kár circa 1000 K, de lehet, hogy több is. Jó lesz nagy óvatosságot tanusítani s főleg a gyanus idegenekre felhívni a rendőrség figyelmét.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre — — —	8 kor.
Fél évre — — —	4 kor.
Negyed évre — —	2 kor.
Egyes szám ára — —	16 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint. NYILTTÉR soronként 30 fillér.

— **Ügyeljünk az udvarok tisztaságára.** E lapban is közöltük a rendőrkapitány rendeletét, amely az udvarok, pöcegödrök s egyáltalában lakóházak tisztántartását célozzák. Nálunk divatban van, hogy a rendeleteket elolvassák ugyan, de be nem tartják, amit annál inkább könnyű megcselekedni, mert a rendőrség csekély létszáma miatt az ellenőrzést nem tudja minden esetben alaposan elvégezni. Azonban feljelentés folytán még is csak előkerülnek a mulasztások. A napokban a szomszédok panasza folytán a Főtér 5. sz. alatti ház udvarára hívták fel az arra cirkáló csendőrőrszolgát, amely megejtve a vizsgálatot a háztulajdonost felhívta az udvar rendbehozására. A felhalmozott és évek óta ki nem hordott szemét, valamint a rég takarításra váró pöcegödör óriási büzt terjesztettek s esős időben kiállhatatlan illatu folyadékkal töltötték meg az utcára vezető árkocsját. A f. hó 6-án eszközölt figyelmeztetés és felhívás az udvar rendbehozására nézve eredménytelen maradván, a rendőri szolgálatot is végső csendőrség a panaszt a büntetés kiszabása végett megtette. Valószínű, hogy a büntetés meglesz s az udvar a háztulajdonos költségén a köztisztaság és a közegészségügy szabályainak megfelelően rendbehozatik. Amint értesülünk, az udvarok vizsgálatát — úgy tűzrendészeti, mint közegészségügyi szempontból — a rendőrség a napokban már megkezdi.

— **Mindennel és mindenben takaróskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Lopott katonai felszerelések.** Papp Zsigmond csendőralörmester ügyes fogást csinált a napokban. Ugyanis rájött, hogy M. J. iparos, szászvárosi lakos házában sok katonai felszerelés s különösen ruházati cikk van. Fábrián c. rendőralörmester jelenlétében megejtette a házkutatást, amely meglepő eredménnyel járt: katonai köpenyek, bakancsok, szürke és piros posztók, pokroccok, nadrágok, csizmák, hátizsákok, zubbony, kikészített disznóbőrök stb. M. J. beismerte, hogy e tárgyak nagyrészt még 1915. év folyamán a nagyszebeni tűzérési felszerelő ruharaktárból — ahol ő mint katona dolgozott — emelte el s hozta haza az időnként kapott szabadságolása alkalmával. Jelenleg is szabadságon volt itthon. Az 53 darabból álló kincstári tulajdont képező holmit, valamint a tettest átadták a helybeli katonai parancsnokságnak Nagyszebenbe leendő beszállítás végett. Érdekes, hogy a posztokból s köpenyekből készített női ruhákat, aljakat is találtak, sőt sok félig szétbontott fekete katonaköpenyeg, amelyekből — valószínűleg — polgári öltözetek készültek volna.

— **Hirdetmény.** Felhívjuk a közönséget, hogy a hatósági cikkeket a kiadási napon okvetlenül váltsa ki. Késlekedők csakis a III-ik nap lejártától számított egy héten belül és pedig délután 3—7 óráig (vásárnapokat kivéve) válthatják ki az árut. Ezen határidő lejártá után a hatósági jegy érvénye megszűnik. Szászváros, 1917. évi július hó 12-én. Andrae József s. k., polgármester.

— **Ujabb rekvirálás a nyomdákban.** A hivatalos lap legutóbbi száma honvédelmi miniszteri rendeletet közöl, amely elrendeli a nyomdai betűanyag egy részének hadicélokra való rekvirálását. Minden nyomda betűanyagának 10 százalékát köteles bejelenteni, illetve beszolgáltatni a Fémközpontnak. A rekvirált anyagokat július 25-ig el lehet adni a Fémközpontnak vagy meghatalmazott bevásárlóinak. Az el nem adott és igénybe vett készletet július 25-ike és 31-ike között be kell szállítani az illetékes átvételi bizottsághoz. A miniszter a stereotipia lapokért különként 2 K 70 fillért, a kész betűkért 4 K térítést állapított meg.

— **Gyümölcsbefőzők figyelmébe.** A székesfővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet igazgatósága — mérgezési esetek elkerülése céljából — figyelmezteti a nagyközönséget, a háziasszonyokat és gyümölcsfeldolgozókat egyaránt, hogy a gyümölcsbefőzést cinkezett, horganyozott üstökben ne végezzék. Erre a célra csakis kellően zománcozott vagy kifogástalan mázzal ellátott agyagedények vagy ónozott üstök használhatók fel, mivel a savanyu anyagokat tartalmazó konzervek horganyozott üstökben való befőzése egészségi szempontból nagy veszélyeket rejt magában. Anyagi szempontból sem szabad megfedkezni erről senkinek, minthogy ma drága a gyümölcs, nehezen szerezhető be és a hibás uton előállított befőtt nem pótolható, annál inkább, mert a cukorkészletünk igen kicsiny. Vonatkozik ez a figyelmeztetés a paradicsombefőzésre is. Általában sok bajnak vehetjük elejét, ha savanyu, ecetes dolgokat horganyozott edényekben nem készítünk.

— **Milyen hosszú az ellenséges front?** A francia hadügyminiszterium sajtóirodájának közlése szerint az egész háborus front most 4549 kilométer. Ebből Belgiumra 65, Franciaországra 730, Olaszországra 425, Oroszországra 1700, Romániára 420, Szerbiára és Montenegróra 1000 és Egyiptomra 200 kilométer esik.

— Mennyi hadiárva van az országban ?

Az árvaszékek beszámoltak a hadiárvaik ez évi március 31-iki létszámáról s ezeket az adatokat az Országos Hadigondozó Hivatal feldolgozta. E szerint a hadiárvaik létszáma március 31-én 97,972 volt, még pedig vármegyei törvényhatóságokban 82,798, törvényhatósági városokban 7385, rendezett tanácsú városokban 7302, Békéscsaba községben 487. A hadiárvaik elhelyezése a következőképpen oszlik meg: édesanyjánál volt 92,307, kirendelt gyámjánál 2116, egyéb hozzátartozójánál 2153, jótékony családnál 100, örökbe-fogadónál 31, állami gyermekmenhelyen 987, jótékony egyesületnél 184, saját vagyona terében, harctéren, fogságban vagy szolgálatban 94. A hadiárvaik létszámában nincsenek benn azok a hadiárvaik, akikre vonatkozóan hivatalosan nem lehetett megállapítani — noha nagy a valószínűség — hogy apjuk hősi halált halt. Ezeknek a hadiárvaiknak az összeírása külön történik.

— **Hirdetmény.** A m. kir. miniszteriumnak 2192—1917. számú rendelete értelmében kötelesek a birtokosok, kiknek buza, rozs, kétszeres, köles, árpa és zab termésük van, a cséplést a cséplés előtt 24 órával előbb a városi tanácsnak bejelenteni. Aki ezen rendelet ellen vét, 6 hónapi elzárás és 2000 K-ig terjedhető pénzbírsággal lesz büntetve. Szászváros, 1917. évi július hó 9-én. Andrae, polgármester.

— **A harctérre lehet sürgönyözni.** A hadsereg-főparancsnokság legújabbban rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a harctérre 30 szóig — különösen fontos családi események esetén (betegség, haláleset) — lehet sürgönyözni. Egy távirat ára 2 K 10 fill. A táviratot a katonai parancsnokság továbbítja.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a hadseregnek körletében elhalt ismeretlen katonák és polgári egyének 18-ik fényképcsoportja a rendőrkapitányság hivatalában közszemlére van kifüggesztve. Aki ezen egyének valamelyikéről felvilágosítást tud adni, a hivatal vezetőjénél jelentkezék. Szászváros, 1917. évi július hó 10-én. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **Nem lesz többé kurtavas.** A király a napokban a következő parancsot adta ki: 1917. március 2-án kelt parancsom (a kikötés megszüntetése) kiegészítéseként elrendelem a kurtavas büntetésnek eltörlését. E rendelkezéssel ismét egy régi nyomástól szabadult fel a hadsereg.

„Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesülete“ Budapestén.

Törzsvagyon 15,866.178 K. Rendes fizető tagok száma 206.000. Állami támogatás évi 10.000 K.

Fiókok az ország minden városában s így Szászvárosban is.

A szászvárosi fióknál jelentkezett tagok száma 319.

A helybeli fiók elnöke: Reck György, pénztárnoka: Riebel Albert. Tagja lehet minden 14 éven felüli és 45 éven aluli férfi vagy nő, orvosi vizsgálat nélkül. A helybeli fiók Gyula József vendéglős házában székel (Nagytimár-utca.) Felvételek jelentkezhetnek minden hónap elseje utáni vasárnapon ott.

Bővebb felvilágosítást Reck György elnök, vagy Riebel Albert pénztáros bármely napon ad. Heti befizetés I. oszt. 30 fillér, II. oszt. 34 fillér, III. oszt. 40 fillér. 10 év utáni rokkantság esetén kap a fél 8:40 K, 9:80 K, illetve 11:90 K heti rokkantsági segélyt.

Keresek megvételre egy fűszerüzletet, lehetőleg trafik-joggal. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

A Hátszegi

Felső Kereskedelmi Iskolával és Női Kereskedelmi Szaktanfolyammal kapcsolatos Internátus

Ellátás évi díja 1000 korona. A fő-rabbi felügyelete alatt külön **izraelita menza.** — Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Beiratás levél útján :: :: is eszközölhető. :: ::

A délkeleti Kárpátok legszebb és legegészségesebb vidékén. — Prospektus ingyen. 152 4—10

„Albertol“

tejoltó (sajtoló) kivonatok porban és tablettákban, a legjobb tejoltó anyagok. * Szállítja: **Ábrahám Albert és Társa** **HÁTSZEG.** 2—10

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costüm ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztóárakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl!

SZATHMÁRY ALADÁR

a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvárosban, Sétatér-utca 5. szám.

47 15—

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kiváncsokra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros,
(Vásár-utca)

139 3—

Értesítés.

Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy Szászvárosban, Sörház-utca 11. szám alatt

női divat-szalont

létesítettem, ahol elvállalom a legkényesebb izlésnek megfelelő felsőruhák u. m.: kosztümök, estélyi, valamint utcai toilettek, továbbá blousok, pongyolák, aljak stb. készítését.

Szives pártfogást kér, tisztelettel:

127 8—10

Rauchbach Etelka.

A Schelker-féle malomnál levő folyó-, hullám-

és zuhanyfürdő megnyit.

Fürdőrend: Hölgyek, urak, külön-külön naponként állandóan fürödhetnek.

Fürdőárak:

Idénybérlet uraknak, ruha nélkül	6 K
„ hölgyeknek folyó-fürdő	4 K
„ családnak folyó-fürdő	
egy fülke használatával	7 K
Egy fülke személyenkénti használata (óránként)	20 fill.
Uszónadrág kölcsöndija	20 fill.
Lepedő	40 fill.
Törülköző	10 fill.

134 7—10

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

138 3—